

PAJALA KOMMUN

Handläggare/ Enhet
Åsa Allan, Linnea Huhta
Kommunledningen

REMISSVAR

Datum 2017-03-22
DNR N2017/00222/HL

Näringsdepartementet
Regeringen

Mottagare: n.registrator@regeringskansliet.se
Kopia: n.remissor.hl@regeringskansliet.se

Slutbetänkandet SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (N2017/00222/HL)

Sammanfattning – Pajala kommuns yttrande

Pajala kommun bedömer sammanfattningsvis att slutbetänkandet SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (fortsättningsvis, slutbetänkandet) har flertalet förslag som kan främja förutsättningarna för glesbygdens tillväxt och utvecklingen i Pajala kommun. För att dessa åtgärder och insatser ska kunna bli verklighet krävs dock tydliga statliga insatser och strategier då Pajala kommun inte kommer kunna finansiera för dessa utvecklingskostnader.

Befolkningsantalet i Pajala kommun minskar sedan år 2015 efter en liten befolkningsökning mellan åren 2012 - 2014. Anledningen till befolkningsökningen var etableringen av gruvan i Kaunisvaara vilket genererade flera arbetstillfällen. Att personer ska välja att bo på landsbygden, specifikt i mycket gles landsbygd, förutsätter arbetstillfällen, tillfredsställande bostadsförsörjning, möjlighet till utbildning och fullgod tillgänglighet till samhällsservice inklusive mobil täckning och tillgång till andra tillförlitliga digitala uppkopplingar.

Av de åtgärder som föreslås i slutbetänkandet bedöms speciellt fem stycken vara av särskild vikt för Pajala kommun:

sänkta arbetsgivaravgifter
säkerställandet av digital infrastruktur
nedsättning av studielån
översyn av de specialdestinerade statsbidragen
omlokalisering av statliga tjänster

Pajala kommun ser sänkta arbetsgivaravgifter och avskrivning av studieskulder som nyckelåtgärder för att främja näringsliv och företagande. Det är att betrakta som mycket positivt med de förslagna riktade medlen för att stärka näringslivet i de mest hårt drabbade mycket glesa glesbygdskommunerna dit Pajala kommun hör. En utveckling av den nationella infrastrukturen och de digitala förbindelserna med glesbygd fokus tillsammans med näringslivspaketets föreslagna åtgärder och insatser har goda potential att åter bygga upp och stärka den svenska landsbygden och neutralisera gapet som bildats till följd av storstadsnormen som utvecklats och förstärkts i takt med att statliga myndigheters närvaro minskat i landsbygden. En förutsättning för att näringsidkare, lokala företagare, ska ha möjlighet att utvidga sina engagemang eller skapa fler övernattningsmöjligheter är att det finns ekonomiska medel att tillgå och att ansökningsprocesserna förenklas avseende ansökan av medel från olika bidragsfonder med syfte att utveckla landsbygden.

Gällande förslagen om digital infrastruktur anser Pajala kommun att grunden i förslagen är bra men utifrån kommunens praktiska erfarenhet bör tilläggas att det krävs mer än vad förslagen omfattar för att få en fungerande digital kommunikation i glesbygd. I mycket gles landsbygd bör roaming slås på mellan de olika operatörerna för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster fungerar. Telia som ägs av staten ges därför i uppdrag att införa flat-rate tjänster över det mobila bredbandsnätet. Staten måste även fullt ut finansiera utbyggnad av fibernät till mycket glesa kommuner på mycket gles landsbygd. Finansieringen måste inkludera kostnader som projektering, projektledning och samordning. Det utbyggda fibernätet överlämnas sedan till kommunerna som ansvarar för den fortsatta driften.

Kompetensförsörjningen är en av de enskilt största utmaningarna för Pajala kommun. Pajala kommun välkomnar därför Landsbygdskommitténs förslag om att ge Sveriges universitet och högskolor uppdrag att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet. För att detta ska gå att genomföra på ett hållbart sätt föreslås att insätta en strategi som premierar universiteten och högskolornas samverkan med kommunerna. Pajala kommun välkomnar särskilt förslaget om att minska studieskulderna på landsbygden. Om studieskulderna minskas kommer glesbygdskommuner potentiellt kunna hantera den generationsväxling som väntas och pågår. Detta i relation till tillgängliggörande av utbildning kan bli avgörande för hur utvecklingen av landsbygden och glesbygden kommer att gå. Pajala kommun föreslår att staten prioriterar yrkesutbildningar och distansutbildningar överlag på landsbygden med anledning av förståelsen av hur avgörande kompetensförsörjningen är för kommunerna.

Pajala kommun vill även särskilt peka på den ökning av specialdestinerade statsbidrag och de problem dessa skapar för kommunen. Vi har precis som Landsbygdskommittén beskriver begränsade administrativa resurser för att utforma de ansökningshandlingar som krävs för att rekvidera statsbidragen. En särskild grundfinansiering för oss små glesa kommuner behöver en särskild pott utöver utjämningsystemet, detta som också Landsbygdskommittén också pekar på i slutbetänkandet.

Slutligen vill Pajala kommun särskilt välkomna det förslag som kommittén framför gällande omlokalisering av statliga tjänster. Med dagens teknik finns det många arbetsuppgifter som inte kräver en fysisk närvaro i storstadsområden utan som med fördel kan utföras från annan ort. En positiv effekt av en omlokalisering skulle vara att få större delar av landet att känna sig vara en del av Sverige samt att det bidrar till en bredare, attraktivare och mera hållbar arbetsmarknad på glesbygden.

Avsnitt 1.2-1.3 Författningsförslag

Avsnitt 1.2 – Förbättringsförslag framhållande tillförlitlig tillgång till digitala lösningar
Förslag om modifiering och tillägg i *Förslag till förordning (2017:000) om nationellt mål för landsbygdspolitiken och statliga myndigheters ansvar för landsbygdsutveckling*:

3 § Målet för [...] likvärdiga möjligheter till välfärd, arbete, företagande, boende och tillförlitlig och fullgod digital infrastruktur.

Avsnitt 1.3 – Förbättringsförslag med förankring i civilsamhället
Förslag om modifiering och tillägg i *Förslag till förordning 2017:000 om landsbygdsdelegationer*:

9 § Utöver det som anges i 7 § ska i landsbygdsdelegationen ingå minst fyra representanter aktiva inom organisationer och andra sammanslutningar från civilsamhället. Sådana ledamöter utses efter förslag av berörd organisation eller sammanslutning.

10 § Ledamöterna och ersättarna ska utses för [...] får hen utses för en ny period. Om en ledamot avgår, ska en ny ledamot utses för återstoden av perioden.

Avsnitt 2.1-2.3.6 Näringsliv och företagande

Avsnitt 2.3.1 – Svåransökta finansieringsmedel

Att som enskild företagare ansöka om offentligt stöd och annat EU-stöd kan kräva experthjälp av externa konsulter. Myndigheter såsom Jordbruksverket, Länsstyrelser, Region Norrbotten och olika Leaderprogram har stödfonder med finansiella medel för att hjälpa företag, men kapitalet är svårt för företagare att ansöka om med anledning av trånggrodda byråkratiska processer. En utgångspunkt för att förenkla processerna är att tydligt utröna de olika myndigheternas funktioner i relation till varandra. Ett annat alternativ är att alla offentliga medel ansöks om från en enda portal för att förhindra det kontinuerliga bildandet av suborganisationer på statlig nivå. När ansökningsprocesserna sedan är förenklade kan det innebära att kostsamma externa konsulter inte behövs för att enskilda företagare ska kunna ansöka om finansiella medel. Pajala kommun saknar, som så många andra glesbygdskommuner idag, egna resurser att ta tillvara de ansökningsprogram som finns. Ett förslag till att tillgodose behovet av att ansöka bidrag trots bristande resurser är att staten tillsätter gemensamma resurser som glesbygdskommuner får ta del av de och tillsammans söka de finansiella medel som delas ut centralt.

Avsnitt 2.3.3 – För Pajala kommun

Det är att betrakta som mycket positivt med riktade medel för att stärka näringslivet i de mest hårt drabbade mycket glesa glesbygdskommunerna dit Pajala kommun hör. Av de åtgärder som föreslås bedöms speciellt sänkta arbetsgivaravgifter och avskrivning av studieskulder som nyckelåtgärder avseende de omständigheter som råder inom Pajala kommun idag.

Avsnitt 2.3.4 – Pajala kommuns prioritering

Den analys som den parlamentariska landsbygdskommittéen gjort skildrar på ett fullgott sätt de utmaningar som finns i Pajala kommun. Näringslivspaketet är det förslag som Pajala kommun lägger störst viktning i för att uppnå en hållbar utveckling. En minskning av studieskulder är ett bra verktyg för att kunna tillgodose kompetensförsörjningen inom kommunen och därmed också höja kompetensen i övrigt. En minskning av studieskulderna tillsammans med en satsning på lärcentra är en viktig förutsättning för Pajala kommuns framtid.

Avsnitt 3.1-3.2.2 Digital kommunikation och transportinfrastruktur

Avsnitt 3.1- Hela landet ska kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter

När det gäller digitaliseringen och målen med 100 % täckning av bredband är det en absolut förutsättning med ett statligt stöd för utbyggnad. Det finns inte några kommersiella företag som vill satsa regionen. Utredningar visar att Pajala kommun måste anlägga 80 mil fiber för att nå 100 % i täckningsgrad, alternativt 43 mil för en täckningsgrad på 90 %. Kostnaden för fiberutbyggnaden skulle då uppgå till drygt 300 miljoner kronor respektive 200 miljoner kronor. Pajala kommun kan inte finansiera en sådan utbyggnation. Statlig finansiering och tillväxtbefrämjande åtgärder är en förutsättning för att få en tillväxt i vår kommun.

Avsnitt 3.1-3.1.2 – IT Norrbottens utredning och bristande kommersiellt intresse

Pajala kommun är en vidsträckt kommun med en yta som till storleken är 2,5 gånger större än Blekinge län. Befolkningen på närmare 6200 individer är utspridda över hela kommunen och bosatta i

PAJALA KOMMUN

Handläggare/ Enhet
Åsa Allan, Linnea Huhta
Kommunledningen

REMISSVAR

Datum 2017-03-22
DNR N2017/00222/HL

81 byar. Kommunen har endast sju stycken orter med mer än 200 invånare (tätorter). Under åren 2002 – 2014 har kommunen, med hjälp av olika bidragsprogram etablerat och byggt ut sitt stadsnät till samtliga tätorter. Kommunen förvaltar drygt 41 000 km fiberstråk och nätet har idag nått en täckningsgrad på cirka 70 %. IT Norrbotten, som ägs gemensamt av Norrbottens kommuner samt Region Norrbotten förvaltar ett fiberbaserat regionnät som förutom att sammanbinda kommunerna i ett gemensamt fibernät, även sammanbinder Sverige med Finland och Norge. IT Norrbotten har år 2014 gjort en utredning över länets kostnader för att ansluta 90 % alternativt 100 % av alla hushåll och företag till fibernätet. Utredningen visade att Pajala kommun måste anlägga 80 mil fiber för att nå 100 % i täckningsgrad, alternativt 43 mil för en täckningsgrad på 90 %. Kostnaden för fiberutbyggnaden i Pajala kommun skulle då uppgå till drygt 300 miljoner kronor respektive 200 miljoner kronor. Det finns områden i kommunen där sex till sju mil ortsammanbindande nät och fyra till fem stycken områdesnät måste anläggas för att nå cirka 100 slutkunder. Kvarvarande delar i kommunen är inte attraktiv för marknaden att bygga ut på. Utöver anläggningskostnaden tillkommer dessutom driftkostnader för miltals av kablage samt aktiv utrustning i noder utspridda över kommunen med ett fåtal kunder i varje nod, men där SOT måste upprätthållas med dygnet-runt-drift.

Hittills har inte visats något intresse av marknaden för att etablera och upprätthålla ett nät som erbjuder öppna tjänster till rimliga priser. Pajala kommun har däremot haft flera aktörer som varit intresserade att anlägga fiberinfrastruktur, givetvis som ett ordinarie projekt till marknadsmässiga byggkostnader. Även statliga Telia har varit tämligen ointresserade av Pajala. Med en pay-off tid på endast 10 år har det varit billigare att bygga ny, egen fiber än att hyra befintlig fiber av Telia. Detta har givetvis gjort IT-avdelningen inom kommunen skeptisk till "marknaden" då misstanke finns att kommunen själv får betala hutlöst mycket för att få kommunikation inom kommunens verksamhetsområde såsom skolor, äldreomsorg, trygghetslarm, VA-verk och dylikt om kommunen inte själv förvaltar fibern. Kommunen har verkat för att medborgarna ska ha samma slutkundspris som övriga landet gällande bredband och har därför ett så kallat "öppet nät" med flera tjänsteleverantörer som levererar tjänster till våra medborgare till samma pris som i övriga landet.

Telia har monterat ner kopparnätet i ett flertal byar i kommunen. De flesta byar har tillgång till mobilt bredband men ett fåtal byar har fått stora problem med både mobiltelefoni och bredband och kan inte längre kommunicera med omvärlden. Telia kommer även att montera ner kopparnätet i byar som idag har en ADSL-station. Kunder som verkar på dessa orter kommer att få en kraftig förhöjd månadskostnad gällande bredband då ingen mobil internetleverantör i Sverige idag erbjuder flat-rate, trots att samma leverantör gör det i Finland. Att betala extra för var megabyte som överstiger det av abonnemanget tillåten datamängd kan innebära en kraftig kostnadsökning och leder troligtvis till att kunderna inte nyttjar tjänster via nätet fullt ut. Det finns också en farhåga för att fastigheter i ytterkanten av områden även tappar möjlighet till samhällsomfattande tjänster då det är glest mellan mobilmasterna som ägs av samma operatör. Att det finns master i närheten som tillhör annan operatör har ingen betydelse för kunderna då svenska operatörer inte använder roaming mellan sina nät. Allt fler kritiska tjänster läggs över på fibernäten (även mobilmaster behöver fiber) vilket innebär att det måste finnas en driftorganisation som är bestyckad för en dygnet-runt-drift. Att ha en driftorganisation i ett glest område är mycket dyrt. Staten bör gå in med ett medfinansieringsbidrag för att finansiera driften av infrastruktur i mycket glesa områden för att dels upprätthålla samhällsfunktioner men också för att bibehålla en kommunikation som det anstår i ett i-land. Pajala kommun har mycket svårt att finansiera en fortsatt utbyggnad av fibernätet för att uppnå det nationella målet. Även om det fanns pengar att söka från Tillväxtverket eller Jordbruksverket för att delfinansiera utbyggnaden med 50 % så kvarstår drygt 150 miljoner för kommunen och kommunmedborgarna att finansiera. Utöver det ska kommunen finansiera tjänster som projektörer, projektledare, bredbandssamordnare och dessutom upprätthålla en driftorganisation.

Avsnitt 3.1.1 – Pajala kommun föreslår roaming i mycket gles landsbygd

Grunden i förslagen är bra men ur Pajala kommuns synpunkt med praktisk erfarenhet bör tilläggas att det krävs mer än vad förslagen omfattar för att få en fungerande digital kommunikation i glesbygd. I mycket gles landsbygd bör roaming slås på mellan de olika operatörerna för att säkerställa att samhällsomsfattande tjänster fungerar. Telia som ägs av staten ges därför i uppdrag att införa flat-rate tjänster över det mobila bredbandsnätet. Detta kommer att driva på övriga operatörer att också utveckla sin tjänstemodell så som skett i exempelvis Finland.

Avsnitt 3.1.2 – Pajala kommuns finansieringsförslag

Staten måste fullt ut finansiera för utbyggnad av fibernät till mycket glesa kommuner på mycket gles landsbygd. Finansieringen måste inkludera kostnader som projektering, projektledning och samordning. Det utbyggda fibernätet överlämnas sedan till kommunerna som ansvarar för den fortsatta driften.

Avsnitt 3.2.1 – Tillgänglighet och framkomlighet genom förändrade villkor

Att säkerställa transportinfrastrukturen på landsbygden för näringslivet och befolkningen innebär i Tornedalen och den landsdel där Pajala är lokaliserad att flera transportslag måste samharmoniseras. Transportslagen måste säkerställa att tillgänglighet och framkomlighet är uppnåbara. Malmbanan och E10:an är viktiga sträckor men här krävs krafttag för att dessa ska gynna näringslivets alla grenar samt befolkningen både vad gäller framkomlighet och säkerhet. Idag står tåg stilla och förseningar skapar en misstro mot transportslaget.

Många av våra transportleder klarar inte kraven som ställs från samhället både i form av tillgänglighet och framkomlighet. I länstransportplaner och nationella transportplaner bör överskridande behov ses över för att skapa leder som även gynnar glesbygden. Samhällsviktiga stråk för sjuktransporter är idag undermåliga och bör prioriteras. Sjukhusen är glesa på landsbygden och det är tal om timmar till sjukhus för stora delar av vårt land.

Att avgiftsbelägga transporter i glesbygd skapar än mindre konkurrenskraft för näringslivet som många gånger har lång väg till sina kunder eller leverantörer. För att skapa bättre förutsättningar för näringslivet i glesbygd bör man se över om man kan förändra villkoren. Idag står glesbygden för sina kostnader samt en viss del av städernas.

Flyget har en central roll för att besöksnäringen ska kunna utvecklas ännu mera. Genom satsningar på flyg och järnväg får turistnäringen större förutsättningar för att expandera och skapa arbetstillfällen lokalt.

Avsnitt 3.2.2 – Övergångsbidrag och premierad samåkning

Underhållet av de kommunala och enskilda vägarna i glesbygd är eftersatt och skapar framkomlighetsproblem. Det är möjligt att söka bidrag för underhållning av enskilda vägar men då medfinansieringskraven är höga är det få som kan uppnå kraven. Här bör kravet för medfinansiering ses över eller i alla fall vilken nivå av medfinansiering som krävs. Flera statliga vägar genom tätorter går över i kommunal regi och här bör man ta fram ett bidrag eller övergångsbidrag för att stötta glesbygdskommuner som har en begränsad ekonomi.

Lokaltrafiken i glesbygd är utgör många gånger enbart skolskjuts. Det medför att arbetspendling inte är möjlig vilket gör att behov av reseavdrag baserat på avstånd och inte tid är bra. Att arbetspendla med glesbygdens lokaltrafik medför många gånger att arbetstiderna ska harmonisera med skoltiderna och loven. Arbetsmarknaden sträcker sig över stora områden och befolkningen i glesbygd är många gånger tvungen att veckopendla eller dagspendla många mil. Samåkning tjänar både samhället och miljön på och bör premieras och än mer möjliggöras.

Avsnitt 4.1–4.4 Kompetensförsörjning

Avsnitt 4.1–4.3.2 – Ökad tillgänglighet till högre utbildning är avgörande för kompetensförsörjningen på glesbygden

En omfattande generationsväxling pågår inom länets arbetsmarknad samtidigt som andelen arbetsföra av länets befolkning fortsatt kommer att minska. Redan idag har Pajala kommun mycket stora svårigheter att rekrytera inom vissa yrken och yrkesgrupper varför kompetensförsörjningsfrågan är högst prioriterad. De slutsatser Pajala kommun kommit fram till när den framtida kompetensförsörjningen analyserats stämmer väl överens med Landsbygdskommitténs resonemang; tillgång till högre utbildning i närområdet skulle öka chansen att få personer i hemkommunen att stanna kvar, medan de som flyttar långt för att utbilda sig i mycket liten utsträckning väljer att flytta tillbaka. De förslag som kommittén lägger fram skulle därför kunna öka Pajala kommuns chanser att säkerställa kompetensförsörjningen inom de områden där det råder svårigheter att rekrytera. Pajala kommun ställer sig därför positiva till kommitténs samtliga förslag. När tillgång till utbildning ökar höjs antalet kvalificerade yrkesutövande och kompetensförsörjningen kan till högre grad tillgodoses inom kommunen. Detta kan som synergieffekt resultera till att arbetslösheten minskar.

En sammanfattning från Lapplands kommunalförbund anger att det är viktigt att förbättra landsbygdsens kompetensförsörjning av kvalificerad arbetskraft och vittnar om svårigheter att rekrytera kvalificerad arbetskraft till både offentlig sektor och privata företag. De förslag som Landsbygdskommittén presenterat bedöms realistiska och skulle gagna studier på högskolenivå utanför campusområden. Kommittén framhåller också vikten av närhet till utbildning för att fler ska välja att utbilda sig och för att fler sedan ska etablera sig i landsbygdskommuner efter genomförd utbildning. Glesbygdsvverkets har gjort en rapport ”*LÄRARUTBILDNING PÅ DISTANS – Betydelsen för individen och den lokala arbetsmarknaden*” vars innehåll till övervägande procentsatser anger att alternativet till utbildning på distans varit avgörande för att personer valt att studera vidare till lärare. Majoriteten av de som påbörjat distansutbildning har också tagit ut examen, 75 % har tagit examen och detta utgör en procentandel som anger en högre frekvens utexaminerade via distansutbildning än de som studerat till lärare på Campus. 90 % av de utexaminerade lärarna har sedan fått jobb som lärare.

Pajala kommun välkomnar Landsbygdskommitténs förslag om att ge Sveriges universitet och högskolor uppdrag att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet. För att detta ska gå att genomföra på ett hållbart sätt föreslås att insätta en strategi som premierar universiteten och högskolornas samverkan med kommunerna. Denna strategi ska också gå att utvärdera och följa upp för att kartlägga att arbetet med att tillgängliggöra högre utbildning genomförs i praktiken. Planering och genomförande av tillgänglighet till utbildning och förankring mot arbetsmarknaden förutsätter samverkan mellan lokalt/ regionalt arbetsliv och kommunerna är avgörande för att kunna göra prioriteringar avseende utbildningssatsningar. Kompetensplattformarna kan utgöra regional samordnare både vad gäller statistisk över kompetensbehov som samordnare av nätverk mellan lokala utbildningscentra och universitet/högskolor. En början till sådan samverkan finns mellan Lapplands

Lärcentra (Gällivare/Jokkmokk/ Kiruna/Pajala), Skellefteå kommun, Femkanten (Luleå/Piteå/Boden/ Kalix/Älvsbyn) och Luleå tekniska universitet samt Umeå Universitet. Utbildningscentra eller lärcentra är en nödvändighet om distansutbildning ska fungera väl och ha hög genomströmning av studenter. Ett utbildningscentrum kan fungera som arbetsplats/minicampus och ge studerandeservice som tentamensmöjligheter. Detta förutsätter god tillgång till tekniska lösningar och tillförlitlig digital uppkoppling. Statligt bidrag och samverkan mellan kommuner kring ett utbildningscentrum.

Pajala kommun välkomnar särskilt förslag om att minska studieskulden på landsbygden. Om studieskulden minskas kommer glesbygdskommuner potentiellt kunna hantera den generationsväxling som väntas och pågår. Detta i relation till tillgängliggörande av utbildning kan bli av görande för hur utvecklingen av landsbygden och glesbygden kommer att gå. Pajala kommun föreslår att staten prioriterar yrkesutbildningar och distansutbildningar överlag på landsbygden med anledning av förståelsen av hur avgörande kompetensförsörjningen är för kommunerna.

Avsnitt 6.4.1 - Problemet med specialdestinerade statsbidrag

Pajala kommun vill särskilt peka på den ökning av specialdestinerade statsbidrag och de problem dessa skapar för kommunen. Vi har precis som Landsbygdskommittén beskriver begränsade administrativa resurser för att utforma de ansökningshandlingar som krävs för att rekquirera statsbidragen. En särskild grundfinansiering för oss små glesa kommuner behöver en särskild pott utöver utjämningsystemet, detta som också Landsbygdskommittén också pekar på i slutbetänkandet.

Avsnitt 7.1–7.1.4 Statens närvaro i landsbygderna

Avsnitt 7.1.2 – Polisens närvaro och tillgänglighet i gles glesbygd

Som Landsbygdskommittén föreslår bör krav på maximal inställningstid införas detta förutsätter att det finns tjänstgörande poliser i området. Enligt de medborgarförslag som tagits fram inom Pajala kommun baserat på kommunmedborgarnas självbeskrivna behov uttrycks behov av att polisen är närvarande och syns ute i samhället. Att polisstationen är bemannad ett visst antal timmar om dagen och tillgängliga vid eventuellt behov är en övergripande funktion inom området för samhällsservice som borde vara ett minimikrav i varje kommun. Exempel då polisen kan komma att behöva ingripa är gällande ärenden med koppling till socialtjänsten. Inom varje kommun finns en socialtjänst, säkerheten för socialtjänstpersonalen och de personer som har kontakt med socialtjänsten exempelvis i ärenden gällande våld i nära relation går inte att garantera då polisen inte är tillgänglig. Socialtjänsten kan i ärenden om tvångsvård begära polishandräckning och innan denna kan verkställas kan det gå timmar och/ eller dagar. Det förekommer att våldsincidenter inrapporteras och polis tillkallas. Då polisen kan vara fler mil bort, exempelvis i Kalix tar det flera timmar innan polis kan inställa sig. Det har förekommit att polisen, ett antal minuter efter inrapportering, ringt för att höra om våldshändelses intensitet avtagit så att polisen inte behöver inställa sig alls. Detta riskerar att bli en olägenhet rent rättssäkerhetsmässigt i förlängningen då eventuell våldshändelse kanske inte får den dokumentation som krävts i fråga om våld i nära relation. Därför är det viktigt att polisen finns inom rimligt avstånd även på gles glesbygd.

Avsnitt 7.1.3 – Tillgång till service på sitt eget språk och utifrån varierade förutsättningar

Pajala kommun vill härtill framhålla att de föreslagna nya organisationerna utöver digital tillgänglighet måste kunna garantera att personer som inte talar svenska ska kunna tillgå denna service. Detta gäller alla olika samhällsorgan som föreslås erbjuda alternativa digitala lösningar. Primärt måste det finnas tillförlitliga uppkopplingsresurser sedan måste också tillgängligheten säkras

språkresursmässigt. Personer som inte pratar eller läser svenska måste kunna nyttja de digitaliserade lösningarna. Här omfattas personer som talar andra språk än svenska, personer som har syn- och/ eller hörselvariationer eller andra funktionsvariationer som gör användning av digitala redskap och resurser svåra att hantera.

Avsnitt 7.1.4 – Återtågande av statliga tjänster till FA-regioner i behov av statliga arbetstillfällen

Pajala kommun välkomnar särskilt det förslag som kommittén framför gällande omlokalisering av statliga tjänster. Med dagens teknik finns det många arbetsuppgifter som inte kräver en fysisk närvaro i storstadsområden utan som med fördel kan utföras från annan ort. En positiv effekt av en omlokalisering skulle vara att få större delar av landet att känna sig vara en del av Sverige samt att det bidrar till en bredare, attraktivare och mera hållbar arbetsmarknad på glesbygden.

Avsnitt 9.1-9.3.3 Civilsamhället utvecklar landsbygderna

Avsnitt 9.3 – Civilsamhällets representanter i landsbygdsdelegationen

Pajala kommun vill genom det Landsbygdskommittén anfört kring civilsamhället i detta avsnitt hänvisa till Pajala kommuns egna förslag i anslutning till avsnitt 1.3, förslag till lagförslag, och motivera förbättringsförändringen i relation till att förankra och säkra civilsamhällets inflytande och insynsmöjlighet genom deltagande i den tilltänkta landsbygdsdelegationen. Detta utgör ett konkret förslag till hur det civila samhällets roll ska främjas inom området för landsbygdsutveckling.

Pajala den 13 mars 2017

.....
Jan Larsson
Kommunstyrelsens ordförande
Pajala kommun